

Вісник Агрофорум № 7 (172) 2023

*Для крафтових виробників
Львівщини провели найбільшу
в області подію, присвячену
розвитку виробництва*

4

*10 березня у Львові відбудеться
Перша національна аграрна
конференція «Плодоовочевий рух
України-2023»*

7

*Стан посівів сільгоспкультур
та метеорологічні ситуація
у Львівській області
на 8 березня 2023 року*

21

*Пропозиція насінневої картоплі
сортів європейської селекції
для агровиробників*

24

<i>Короткі історії допомоги.....</i>	<i>с.3</i>
<i>Для крафтових виробників Львівщини провели найбільшу в області подію, присвячену розвитку виробництва.....</i>	<i>с.4</i>
<i>Підписано меморандум між ЛАП і Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Львівській, Закарпатській та Волинській областях.....</i>	<i>с.6</i>
<i>10 березня у Львові відбудеться Перша національна аграрна конференція «Плодоовочевий рух України-2023» .....</i>	<i>с.7</i>
<i>Пенсійний Фонд України пояснив кожен зі статусів електронних листків непрацездатності.....</i>	<i>с.9</i>
<i>Інформацію про рух коштів на єдиному рахунку можна переглянути в режимі «Єдина картка платника» Електронного кабінету.....</i>	<i>с.11</i>
<i>Призупинення трудових відносин під час війни: нагадування від Держпраці.....</i>	<i>с.13</i>
<i>ALFA Smart Agro запровадила нову програму підтримки українських аграріїв.....</i>	<i>с.15</i>
<i>Резолюція конференції пасічників Львівщини «Системні зміни в умовах пасічникування».....</i>	<i>с.16</i>
<i>Ремонтантним суницям видаляють зайве листя й вуса.....</i>	<i>с.18</i>
<i>Як ефективно здійснити діагностику озимого ріпаку після перезимівлі.....</i>	<i>с.19</i>
<i>Конвєєр середньопізніх капуст від «Рійк Цваан»: свіжий ринок, зберігання, переробка.....</i>	<i>с.23</i>
<i>Пропозиція насіннєвої картоплі сортів європейської селекції для агровиробників.....</i>	<i>с.24</i>
<i>Алгоритм дій із захисту бджіл від отруєння.....</i>	<i>с.26</i>
<i>Грантова програма МОМ для постраждалих від війни мікро- та малих підприємств в Україні.....</i>	<i>с.29</i>

Короткі історії допомоги

У лютому цього року Львівська Аграрна палата відвідала з гуманітарною місією дві територіальні громади. Це - Новгород-Сіверська громада Чернігівської області та Новослобідська громада що на Сумщині.

У Новгород-Сіверській громаді Львівська Аграрна Палата роздала продуктові набори вразливим категоріям населення й тим, хто постраждав від війни. Допомогу отримала і пані Євгенія.

Зі своєю родиною вона переїхала до міста Новгород-Сіверський у серпні 2014 року, залишивши рідну домівку у Червоному Лучі (з 2016-го Хрустальний) Луганської області. З весни 2014 року місто є невідконтрольною Уряду України територією.

Зараз Євгенія з чоловіком орендують житло і не мають інформації стосовно майна, яке залишили на Луганщині. Вони є пенсіонерами і перебувають у скрутному фінансовому становищі. Через невелику пенсію родина часто не може придбати достатньо продуктів для повноцінного харчування.

«Щиро вдячна за отриману гуманітарну допомогу, яка стане добрим полегшенням для сімейного бюджету», - зазначає пані Євгенія.

Пані Олена має п'ять дітей віком від 3-х до 16-ти років. Рятуючись від бойових дій, її родина переїхала в січні 2023 року з м. Грем'яч Чернігівської області. Ця територія регулярно потрапляє під обстріли.

Зараз Олена живе у м. Новгород-Сіверський. Її чоловік, який працює вчителем в школі, не зважаючи на обстріли залишився вдома. Найбільшим горем, яке принесла ця війна в її родину, Олена вважає вкрадене дитинство своїх дітей.

Перебуваючи у скрутному становищі вона щиро втішилася, отримавши набори з продуктами та засобами гігієни. Такі набори дуже допомагають багатодітній родині переживати важкі часи. Олена подякувала усім причетним людям і організаціям, хто долучився до збору та передачі гуманітарної допомоги для потребуючих родин.

Така підтримка надається Львівською Аграрною Палата у співпраці з Данською радою у справах біженців (DRC) завдяки фінансуванню Гуманітарного фонду для України.

Для крафтових виробників Львівщини провели найбільшу в області подію, присвячену розвитку виробництва

Понад 80 представників крафтового бізнесу Львівської області зібралось 2 березня у Музейно-культурному комплексі Львівварня на конференцію «Нові можливості для крафтових виробників». Організатором події виступив департамент агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації.

Під час заходу обговорювались наступні питання:

- де взяти гроші на розвиток крафтового виробництва продуктів харчування;

- як зробити це виробництво безпечним;

- як вдосконалити бізнес-модель крафтового бізнесу туристичним напрямком і чому це вигідно;

- як крафтовику потрапити на полицю супермаркету, вийти в сегмент NoReCa та стати успішними в онлайн-продажах.

До учасників заходу з вітальними словами звернулися: заступник голови Львівської обласної військової адміністрації Юрій Бучко, заступник голови Львівської обласної ради Юрій Холод.

«Крафтове виробництво є специфічним. Для того, щоб справа, яка колись була хоббі, перетворилась на успішний бізнес потрібні гроші та надійні партнери по збуту. Тому програма події, яку ми організували, формувалась з 2-х головних блоків: джерела фінансування - гранти та програми фінансової підтримки з обласного та державного бюджетів, та канали реалізації продуктів крафтового виробництва. Також ми віримо в те, що успішна бізнес-модель крафтового виробництва може бути підсилена агротуристичним напрямом, про це ми теж сьогодні говорили», - повідомила Тетяна Гетьман, керівник департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА.

Голова Львівської Аграрної палати Ігор Вуйчик у своєму виступі розповів про реалізацію на Львівщині соціального проекту «Хліб для миру в Україні 2023».

В рамках конференції відбулася також виставка-презентація крафтової продукції виробників області.

У Львівському районі провели робочу зустріч з аграріями

3 березня відбулася робоча зустріч з аграріями та представниками місцевих органів виконавчої влади і місцевого самоврядування Львівського району.

В ході зустрічі директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Тетяна Гетьман інформувала виробників сільськогосподарської продукції про можливості залучення фінансового ресурсу з бюджетів усіх рівнів та від міжнародних проектів технічної допомоги.

«Для започаткування чи подальшого розвитку бізнесу сьогодні аграрії мають можливість залучити кошти як у вигляді грантів так і у вигляді коштів з державного та обласного бюджетів. Попри війну Львівщина єдина область, яка в минулому році на підтримку аграріїв спрямувала близько 24,0 млн. грн. і цього року цей фінансовий ресурс збільшено майже на 30% і складає 34,2 млн.грн.», - зазначила Тетяна Гетьман.

Як подати заявку на участь в програмі грантової підтримки від ФАО та як заповнити апікаційну форму через Державний аграрний реєстр розповів, експерт ФАО Іван Корякін.

Також в межах заходу присутніх ознайомили з останніми змінами земельного та податкового законодавства.

З новим Порядком бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, а також Порядок та Критерії визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період присутніх ознайомила заступник директора департаменту Оксана Бакун.

В ході зустрічі аграрії району дізнались про діючі програми кредитування від АТ «Ощадбанк», які представив Любомир Осідач.

Крім цього, вони мали змогу отримати інформацію від заступника начальника управління реалізації політики зайнятості Львівського обласного центру зайнятості Руслани Палій про можливості фінансового стимулювання суб'єктів підприємництва за працевлаштування певних категорій населення.

Підписано меморандум між Аграрною палатою і Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Львівській, Закарпатській та Волинській областях

1 березня 2023 року у Львові президент Львівської Аграрної палати Павло Музика та голова управи Львівської Аграрної палати Ігор Вуйцик підписали меморандум з в.о. начальника Регіонального відділення Фонду державного майна України по Львівській, Закарпатській та Волинській областях Оксаною Іватою.

Метою цього меморандуму є налагодження співпраці та консолідація зусиль для сприяння реалізації спільних проектів, програм для залучення іноземних та національних інвестицій в економіку України.

Таке партнерство стане дуже важливим для розвитку аграрної галузі та усієї економіки, оскільки спільні зусилля та досвід дозволять ефективно використовувати ресурси та реалізовувати нові ідеї.

Оксана Іватою також висловила надію на плідну співпрацю, що допоможе залучати більше інвестицій та розвивати економіку України.

Меморандум передбачає широкий спектр можливостей для співпраці, включаючи спільні проекти з розвитку та впровадження сучасних технологій, реалізацію інвестиційних проектів та програм, а також взаємну підтримку у вирішенні важливих питань для розвитку економіки регіону та України.

Джерело: Львівська Аграрна палата

АПК ІНФОРМ
ОВОЧІ В СРІВСТІ

Плодоовочевий рух України-2023

Перша національна конференція

10 березня, м. Львів, готель «Дністер»

Джерело: www.apk-inform.com

**Перша національна аграрна конференція
«Плодоовочевий рух України-2023» (10 березня, м. Львів)**

Програма конференції	
08:30-09:30	Реєстрація учасників конференції. Ранкова кава
09:30-09:45	Відкриття конференції, привітальні слова організаторів та партнерів
Пленарна частина конференції	
09:45-10:10	Державна підтримка аграрного переселення та старту нових проектів <i>Тетяна Гетьман, директор Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА</i>
10:10-10:40	Реальна фінансова підтримка для малих та середніх підприємств <i>Очікується підтвердження спікера</i>
10:40-11:05	Кінець плодоовочевого сезону-2022/23 в Україні. Результати й попередні очікування від сезону-2023/24 <i>Олександр Хорев, керівник проекту «АПК-Інформ: овочі та фрукти»</i>
Овочева секція	
11:05-11:35	Сорти та гібриди Seminis для вирощування в умовах заходу України. <i>Віктор Васін, спеціаліст з розвитку ринку, Seminis</i>
11:35-12:05	Ефективний захист овочевих насаджень від Вауер <i>Ігор Тарушкін, менеджер за маркетингу спец культур, Байер Україна</i>
12:05-12:25	Практика успішного вирощування овочів на заході України від виробника
12:25-12:45	Цибуля - багаточаровість в усьому <i>Андрій Ярмач, економіст інвестиційного департаменту ФАО (ООН)</i>
12:45-13:05	Зберігання цибулі та моркви – правильні підходи
13:05-13:30	Проект переміщення на Захід виробництва тепличних овочів. Переваги та перепони
13:30-14:25	Обід
Плодова секція	
14:25-14:50	Ягідні перспективи заходу України – як не повторювати помилки Польщі <i>Олександр Яреценко, заступник директора з наукової роботи Інституту садівництва НААНУ, кандидат с/г наук, Україна</i>
14:50-15:05	Біофунгіциди, біостимулятори та антистресанти. Боремося з хворобами та абіотичними стресами при виробництві овочів, плодів та ягід <i>Олександр Биковський, консультант із садівництва та ягідництва компанії «Агрітема»</i>
15:05-15:40	Ефективна система захисту плодівих насаджень за допомогою Вауер <i>Ігор Тарушкін, менеджер за маркетингу спец культур, Байер Україна</i>
15:40-16:00	Промислові сорто-форми волоського горіха на півночі України <i>Петро Скрипчук, Громадська організація «Зелені ініціативи Рівного»</i>
16:00-16:20	Ефективність вирощування мигдалю та фундуку у західних регіонах України <i>Василь Бабанський, засновник, СФГ ім. академіка Унанова</i>
16:20-16:40	Правильна економіка бізнесу з заморожування плодово-ягідної продукції. Привабливі ніші у 2023 році <i>Олег Якимець, експерт ринку плодоовочевої заморозки</i>
Торгівельно-маркетингова секція	
16:40-17:00	Хай-тек можливості для малих виробників
17:00-17:25	Шувар як головний торговий хаб Заходу України <i>Тетяна Попович, керівник відділу маркетингу, ОРСП «Шувар»</i>
17:25-17:50	Річниця українсько-російської війни. Що втратив та отримав плодоовочевий бізнес України за цей час <i>Євген Кузін, керівник аналітичного відділу проекту «АПК-Інформ: овочі та фрукти»</i>
17:50-18:00	Підбиття підсумків, запитання та відповіді

Дрогобицька громада на Львівщині планує збільшити площі посівів сільгоспкультур

Цьогоріч у Дрогобицькій громаді планують більш ніж удвічі збільшити площі під посів сільськогосподарських культур. Наразі ведеться підготовка земель сільськогосподарського призначення та розширення посівних площ під окремі зернові культури.

Про це інформує пресслужба Дрогобицької міськради з посиланням на радника міського голови з питань сільського господарства в громаді Михайла Сікори.

У планах на 2023 рік – засіяти майже 7 440 га земель. Зокрема, цьогоріч під озимими – 1747,5 га, під олійні планують відвести 602 га, під ярі зернові – 5090,4 га. Для порівняння, під урожай 2022 року в громаді було посіяно: озимих – 1144 га, олійних – 791 га, зернових – 1382 га. Загальна площа засіяних земель становила близько 3 317 гектарів.

Цьогоріч більші площі планують виділити під посів ярих та озимих зернових культур. Загалом же площа посівних земель має зрости більш ніж удвічі.

Серед найбільш поширених культур, які вирощуються на теренах Дрогобицької МТГ, переважають: соя, яра і озима пшениця, озимий ріпак, кукурудза, соняшник та гречка.

Вирощуванням культур в громаді займаються як аграрні компанії, так і малі фермерські господарства.

Найбільшими виробниками сільськогосподарської продукції у Дрогобицькій громаді є: ТОВ «Карпатська Аграрна Компанія», ТзОВ «Галицькі Аграрні традиції», ТзОВ «Барком», «Контінентал Фермерз Груп», ТзОВ «Захід-Агро МХП», ТзОВ «Ведмежа Воля».

Джерело: www.agrotimes.ua

Пенсійний Фонд України пояснив кожен зі статусів електронних листків непрацездатності

В Пенсійному Фонді України інформують, що сформований листок непрацездатності надходить в кабінет страхувальника, з якими застрахована особа перебуває у трудових відносинах.

Роботодавець може бачити в кабінеті, що листок непрацездатності отримує такі статуси: «Закритий», «Готово до сплати», «Помилково сформований», «Недійсний» та «Оплачений». Тож потрібно розуміти, що означає кожен такий статус.

1. «Закритий». Е-лікарняний набуває його з дня свого формування (відкриття) в Електронному реєстрі листків непрацездатності. По е-лікарняних з таким статусом ще не можна нараховувати кошти. Статус «закритий» змінюється на «готово до сплати» через 7 днів після дати:

- закриття (закінчення строку дії медичного висновку) - для лікарняних по тимчасовій непрацездатності;
- відкриття (початок строку дії медичного висновку) - для лікарняних по вагітності та пологах.

Якщо статус зміниться раніше, то варто зачекати, бо упродовж 7-денного періоду до лікарняного можуть вноситися зміни.

2. «Готово до сплати». По е-лікарняних з таким статусом роботодавець може сформувати заяву-розрахунок.

3. «Помилково сформований» - якщо медичний висновок, на підставі якого його було сформовано, створений з помилками. Тоді лікар упродовж 7 днів створить коректний медичний висновок, на підставі якого буде створено новий е-лікарняний. А попередній, із неточними чи некоректними даними, отримає статус «Помилково сформований». Виплати по таким е-лікарняним не проводяться.

4. «Недійсний» - створений на підставі медичного висновку за іншою категорією, період непрацездатності за яким не виходить за межі періоду непрацездатності за раніше створеним лікарняним.

5. «Оплачений». Цей статус отримає е-лікарняний після того, як страхувальнику на спеціальний рахунок надійдуть кошти для відповідних виплат застрахованій особі.

Джерело: "Дебет-Кредит"

Інформацію про рух коштів на єдиному рахунку можна переглянути в режимі «Єдина картка платника» Електронного кабінету

Інформацію про рух коштів на єдиному рахунку для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків, зборів, інших платежів та єдиного внеску в актуальному стані платники податків мають можливість переглянути в режимі «Єдина картка платника» пункту меню «Єдиний рахунок» Електронного кабінету.

Відповідно до п. 421.2 ст. 421 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених ПКУ та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання ПКУ та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, шляхом перегляду інформації по єдиному рахунку, у тому числі з Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків.

Джерело: Головне управління ДПС у Львівській області

Онлайн – витяг з державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДР). Як його отримати?

Витяг з ЄДР — це документ, який пред'являє підприємець чи юридична особа про те, що він (вона) здійснює підприємницьку діяльність. Ці документи зазвичай необхідні для укладання договорів, отримання банківських послуг або під час тендерів.

Щоб, отримати витяг з ЄДР в електронній формі, варто перейти на Портал, авторизуватися, сформувати запит, сплатити адмінзбір карткою просто на порталі та завантажити онлайн-витяг – швидко та без жодних походів до нотаріуса чи в держустанови!

Без можливості завантаження більшість відомостей з ЄДР можна отримати безкоштовно! Варто зазначити, що відтепер доступ до відомостей з ЄДР в електронній формі шляхом безоплатного пошуку та формування витягу на порталі електронних сервісів Мін'юсту надається виключно за умови ідентифікації особи, яка бажає отримати такі відомості, з використанням засобів електронної ідентифікації з середнім або високим рівнем довіри (кваліфікованим або удосконаленим електронним підписом).

Крім того, нещодавно фахівцями державного підприємства "Національні інформаційні системи" було розроблено спеціальний функціонал для роботи відповідної послуги також на порталі Дія (Єдиному державному вебпорталі електронних послуг). Усе, аби отримати один із необхідних документів стало ще більш зручно і швидко.

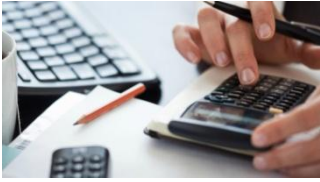
Для того, щоб отримати витяг з ЄДР, потрібно:

- ✓ увійти на портал ДІЯ;
- ✓ обрати послугу "Витяг з ЄДР";
- ✓ переглянути дані, які містяться у реєстрі, і підтвердити їх;
- ✓ оплатити адмінзбір;
- ✓ отримати витяг у форматі PDF.

Витяги в паперовій та електронній формі мають однакову юридичну силу.

Джерело: www.pravo.in.ua

Мінагрополітики розширив перелік причин для перевірок щодо дотримання законодавства про харчові продукти

Мінагрополітики наказом від 10.02.2023 р. № 159 доповнило Перелік підстав для здійснення позапланових заходів державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин на період воєнного стану.

До нього включили дві нові підстави:

- 1) перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю);
- 2) виявлення невідповідності або появи обґрунтованої підозри щодо невідповідності, на підставі повідомлень, що надійшли від:
  - країн, об'єднань країн або міжнародних організацій, зокрема повідомлення, що надійшли через систему швидкого оповіщення (The Rapid Alert System for Food and Feed - RASFF);
  - закладів охорони здоров'я, суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики та органів виконавчої влади про події та ситуацію, що становить загрозу життю і здоров'ю, санітарному та епідемічному благополуччю населення;
  - акредитованих лабораторій, у тому числі референс-лабораторій, які уповноважені Держпродспоживслужбою на проведення для потреб державного контролю лабораторних досліджень (випробувань) відібраних зразків харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, побічних продуктів тваринного походження та будь-яких речовин (у тому числі з доквілля), які пов'язані з виробництвом та/або обігом харчових продуктів та кормів, здоров'ям та благополуччям тварин, у разі якщо результати лабораторних досліджень (випробувань) свідчать про невідповідність харчових продуктів та/або кормів встановленим вимогам, а також у випадках зміни та доповнення до результатів лабораторних досліджень (випробувань), про які Держпродспоживслужбу було поінформовано раніше;
  - офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора про виявлені ознаки порушення оператором ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин.

Наказ набере чинності з дня його офіційного опублікування

Джерело: "Дебет-Кредит"

Уряд включив до Порядку визначення збитків від війни фермерські та особисті селянські господарства

Кабінет міністрів України вніс зміни до Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації.

Про це у своєму Телеграм-каналі повідомив представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук.

Зокрема, доповнено напрями, за якими здійснюється визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії РФ, новим напрямом – шкода, завдана особистим селянським господарствам та/або фермерським господарствам, що зареєстровані як ФОПи, що включає шкоду від каліцтва, тілесного ушкодження, загибелі сільськогосподарських тварин, а також збитки, внаслідок знищення чи пошкодження сільськогосподарської техніки та обладнання для агропромислового комплексу.

Джерело: www.agrotimes.ua

Аграрії мають змогу пройти навчання та отримати грант для розвитку бізнесу

Запрошуємо взяти участь у конкурсі бізнес-ідей SEED 2.0 від Глобального договору ООН в Україні.

Учасники проекту отримають:

- безкоштовне онлайн-навчання з проєктного менеджменту, фінансів, маркетингу тощо, яке допоможе підняти бізнес-ідею на новий рівень;
- менторські сесії з провідними спеціалістами у своїх напрямках;
- відкриті лекції від представників провідних українських компаній;
- нетворкінг із колегами з усієї України;
- можливість отримати грант для розвитку своєї справи.

Щоб подати заявку на участь у програмі, необхідно заповнити анкету <https://griml.com/t3e6e> і прикріпити до неї посилання на презентацію бізнес-ідеї до 25 березня..

Презентацію можна подати в одному з форматів: PowerPoint (до 5 слайдів); відео (тривалістю до 1 хв); текстовий файл (обсягом до 2 сторінок).

Детальна інформація за посиланням: Проєкт SEED 2.0 – освітня можливість для аграріїв | Global Compact <https://griml.com/KT0xv>

Джерело: Глобальний договір ООН в Україні

Призупинення трудових відносин під час війни: нагадування від Держпраці

Південне міжрегіональне управління Держпраці, у зв'язку з численними зверненнями роботодавців та працівників, повідомляє щодо обставин призупинення дії трудового договору.

В умовах воєнного стану на законодавчому рівні запроваджено поняття «призупинення дії трудового договору» (ст.13 Закону України Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану від 15.03.2022 р.)

Так, відповідно до статті 13 зазначеного Закону, призупинення дії трудового договору – це тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором. Дію трудового договору може бути призупинено у зв'язку з військовою агресією проти України, що унеможливило надання та виконання роботи.

Отже, законом надано право роботодавцю призупинити дію трудового договору з працівниками, що не припиняє трудових відносин, однак таке право роботодавця не є абсолютним.

За короткий час виникла необхідність удосконалення процедури призупинення дії трудового договору, що сталося завдяки Закону України від 01.07.2022 р. № 2353-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин” (далі – Закон № 2352), який набув чинності 19.07.2022 р.

Так, у редакції Закону № 2352 призупинення дії трудового договору – це тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором у зв'язку зі збройною агресією проти України, що виключає можливість обох сторін трудових відносин виконувати обов'язки, передбачені трудовим договором.

Тобто призупинення дії трудового договору можливе у разі, якщо роботодавець не може організувати процес роботи і забезпечити працівника роботою, а працівник не може виконувати свої трудові обов'язки у зв'язку зі збройною агресією проти України (проведення бойових дій у населеному пункті, тимчасова окупація, близькість до зони бойових дій, руйнування виробничих приміщень чи обладнання тощо з одночасною відсутністю працівника (виїхав, залишився на тимчасово окупованій території, не виїхав із зони бойових дій і т.д.) або неможливістю виконувати роботу.

Крім того, бажання однієї зі сторін трудового договору (працівника або роботодавця) за відсутності об'єктивних обставин не є підставою для призупинення дії трудового договору.

Наявність загрози для життя та здоров'я працівника, внаслідок чого роботодавець не має можливості гарантувати безпеку останнього, відсутність можливості виконувати вказану роботу дистанційно – є підставою для призупинення дії трудового договору навіть за наявності бажання працівника і далі продовжувати працювати на свій власний ризик.

Ініціювати призупинення дії трудового договору може і працівник, і роботодавець, у тому числі за допомогою електронних комунікацій. Призупинення дії трудового договору застосовується на строк не більше ніж період дії воєнного стану.

Призупинення дії трудового договору оформлюється наказом (розпорядженням) роботодавця, в якому обов'язково зазначається інформація, зокрема:

- про причини призупинення, у тому числі про неможливість обох сторін виконувати свої обов'язки, та спосіб обміну інформацією;
- строк призупинення дії трудового договору;
- кількість, категорії і прізвища, ім'я, по-батькові (за наявності);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) відповідних працівників;
- умови відновлення дії трудового договору.

З наказом про призупинення дії трудового договору працівник, якого стосується цей наказ, має бути ознайомлений у будь-який обраний за згодою між роботодавцем та працівником спосіб комунікації.

У разі призупинення трудового договору роботодавець повинен продовжувати ведення обліку в частині визначення і фіксації сум заробітної плати та компенсаційних виплат, які були б належні працівникові.

Відшкодування заробітної плати, гарантійних та компенсаційних виплат працівникам за час призупинення дії трудового договору у повному обсязі покладається на державу, що здійснює збройну агресію проти України.

Призупинення дії трудового договору не може бути прихованим покаранням. Головною умовою призупинення трудового договору з працівником є абсолютна неможливість роботодавця надати роботу, а працівника - виконувати її.

ALFA Smart Agro запровадила нову програму підтримки українських аграріїв

Компанія ALFA Smart Agro запровадила програму «ALFA Аванс 2023», яка дозволить українським виробникам реалізувати врожай із премією до 10% від ціни та отримати необхідні засоби захисту й живлення рослин для сезону. Про це 2 березня повідомила пресслужба компанії. Як уточнюється, в переліку культур, які можна реалізувати в межах програми, - пшениця, ячмінь, жито, сорго, соняшник, кукурудза, соя. При цьому п.р. премія до ціни врожаю збільшена вдвічі, порівняно з минулим роком: залежно від переліку замовлених ЗЗР, терміну поставки с/г продукції та інших умов, вона може становити до 10%.

Для того, щоб взяти участь у програмі, треба звернутися до ALFA Smart Agro, погодити обсяг закупівель сільгосппродукції і ціни та укласти договір купівлі-продажу. Наступним кроком є визначення необхідних препаратів ALFA Smart Agro, які бажає отримати покупець.

При цьому отримати замовлені ЗЗР можна буде одразу після поставки сільськогосподарської продукції. «Умови програми «ALFA Аванс 2023» враховують реалії сьогодення, тому ми зробили їх максимально вигідними і гнучкими для аграріїв. Окрім того, подбати про ефективний захист посівів зараз означає зробити серйозний внесок у збільшення доходів за результатами сезону», - зазначив керівник ALFA Smart Trading Андрій Риженко.

Джерело: www.agravery.com

UAC

м.Київ
10 березня
09:00

ФЕРМЕРСЬКИЙ
ЗЛІТ 2023

**КОО
ПЕРАЦІЯ
на 360°**

- Продажі зернових у воєнний період - вигідні ринки збуту
- Кооперація, як помічник отримання доданої вартості
- Велика переробка по-українськи. Недооцінений потенціал
- Виживання фермерів. Інвестиції без відмов

Джерело: www.uac-coop.com

Резолюція конференції пасічників Львівщини «Системні зміни в умовах пасічництва» (23 лютого 2023 року, м. Львів)

За останні 20 років значно змінилися умови пасічництва в Україні в силу структурних змін в сільському господарстві. Стара структура колективних господарств розпалася, що привело до значних скорочень тваринництва. Традиційні для наших земель зернові культури як червона конюшина, біла конюшина, експарцет, буркун, люцерна, мішанка, горох перестали висіватися. Різко зменшилися посіви гречки в країні гречкосіїв.

В силу хімізації технології сільського господарства в полях із зерновими культурами (ячмінь, пшениця, жито) перестали цвісти квіти (блавати, осот, маки, горішина і т.д.). В лісах та в сільських територіях масово вирубано липу, акацію. Все це приводить до пилкового голоду наших бджіл. Часто серед літа приходиться підгодовувати наші бджолосім'ї. Більшість земель сільськогосподарського призначення займають холдинги, які в основному висівають сою, ріпак, кукурудзу, соняшник.

В більшості випадків власники холдингів та їхні сім'ї живуть за межами сільських територій, і за Україною, а в ряді випадків вони не є громадянами України. Прибуток від землі вивозиться за межі сільських територій, за межі в ряді випадків України, що зменшує капіталізацію сільських територій, приводить до відсутності робочих місць для селян. А це змушує селян шукати місць праці в Євросоюзі.

В останні роки на ринок України прийшла фірма «Сингента», яка впровадила посіви генетично-модифікованих рослин (гібриди), які не дають нектар і не дають пилок. Зерно таких культур не можна навіть використовувати в наступний рік для нових посівів.

Погоня за великими прибутками з боку холдингів збіднює ґрунти в силу не використання сівозміни. В таких умовах при монофлорних посівах наші бджоли мають погану імунну систему, слабший розвиток і маємо проблеми із зимівлею. Ведеться політика витіснення бджільництва із сільського господарства. Холдингам заважають не лише пасічники, але й люди на селі. Їх цікавлять лише прибутки. Вони не думають про якість землі для майбутніх поколінь.

ХІМІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

З приходом на наші поля холдингів різко змінилася технологія обробітку полів. Стали масово використовуватися засоби охорони рослин, які в Європі вже заборонені. Практично не використовувані і заборонені в Європі отрутохімікати заповнили сільськогосподарський простір України. Безсистемне використання отрутохімікатів вплинуло на зміну довкілля, на знищення природних запилювачів, на часті отруєння наших бджолосімей і на велику загрозу як життю селян, так і громадян України в цілому в силу залишків отрутохімікатів в продуктах сільськогосподарства Ми втрачаємо здорову їжу.

Оскільки отрутохімікати можна купити на будь-якому базарі без вимог до ліцензії, то це привело і до контрабандного ввезення отрутохімікатів в Україну. Неконтрольоване вживання отрутохімікатів знищило також квіти на сільськогосподарських полях. Використання отрутохімікатів часто порушує законодавство України. Однак на це не звертають увагу органи влади.

ЕКОНОМІКА БДЖІЛЬНИЦТВА

Пасічники часто тримають бджіл і для покращення економічного стану своїх сімей. В силу зміни структури сільськогосподарства та хімізації сільськогосподарства зменшилися медозбори на наших пасіках. Тому часто доводиться перевозити наші пасіки на далекі відстані для збільшення медозборів. Однак не всім це доступно. Особливо в умовах російсько-української війни. Тим більше, що саме село зацікавлене в наших пасіках, оскільки сади, ягідні культури, довкілля, городництво потребують запилення. За рахунок запилення часто врожаї зростають на 20-30 %. За даними Євросоюзу, дохід держави від запилення від одного вулика становить 1070 євро. Тому в Євросоюзі маємо дотації пасічникам, де вся громада через бюджет солідарна з пасічниками.

В Україні гуртові ціни на мед в три рази нижчі від гуртових цін в Польщі. Зменшилася в силу низької гуртової ціни на мед та війни потреба в бджолопакетах, які ми традиційно продавали і це покращувало економічний стан наших пасік. Низькі гуртові ціни на мед приводять до відсутності мотивації тримати великі пасіки.

Крім цього, у Львові ми вже забули про доступ до ринку через ярмарки. У всіх областях ми маємо практику організації ярмарок для пасічників. В той же час у Львові були щомісячні ярмарки для фірми «Козацький мед». Очевидно, що в декого власні інтереси перевищують громадські. Вважаємо, що інтереси пасічників області для влади Львівщини та міста Львова повинні бути більш близькими і відповідальними.

Годувальники нації повинні бути більш пошанованими і бути присутніми на ринку столичного міста Львова. Пасічники є практично шляхтою на селі. Вони не п'ють, є добрими господарями, ветеринарами, столярами, беруть участь в пасічницьких семінарах та конференціях як в Україні, так і за кордоном. Вони дуже добре обізнані з організацією життя в сільських територіях Євросоюзу. Україна взяла курс до входження в Євросоюз, а тому на часі проводити гармонізацію законодавства в Україні з законодавством Євросоюзу, зокрема в областях, що торкається сільських територій. Тому замість Міністерства аграрної політики та продовольства слід організувати Міністерство сільського господарства та розвитку села, як це є в усіх країнах Євросоюзу.

При такій політиці маємо розвинуті села в сусідній з нами Польщі, а в Україні з найбагатшими в Європі землями маємо найбідніше селянство.

РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Звернутися з вимогою до обласних та місцевих органів влади про обов'язкову присутність представників пасічницьких організацій на нарадах фермерів та холдингів та органів місцевих сільських рад. Це приведе частково до партнерства між пасічниками та аграріями..

2. Впорядкувати контроль за продажем та використанням засобів охорони рослин, так як це робиться в Євросоюзі. Докласти організаційних зусиль Держпродспоживслужбі та Департаменту агропромислового розвитку для того, щоб засоби захисту рослин продавались лише в спеціалізованих ліцензованих магазинах. Впорядкувати майнову відповідальність за отруєння бджолосімей.

3. Департаменту агропромислового розвитку в'яснити правову підставу продажу та використання генетично-модифікованих рослин фірми «Сингента». Господарська політика аграріїв та холдингів повинна передбачати інтереси сільських територій, в тому числі селян. Збільшити посіви гречки, літнього ріпаку холдингами, а не лише ріпаку, сої, кукурудзи, соняшника. Прибуток холдингів повинен осідати в сільських територіях для створення робочих місць на селі шляхом переробки зернових, розвитку тваринництва.

4. В програмах напрямів підтримки бджільництва з боку Департаменту агропромислового розвитку слід врахувати бачення представників бджолярів. Для цього при опрацюванні таких програм слід запрошувати представників бджолярських організацій.

5. Разом з бджолярськими організаціями районів розробити проект щомісячних навчань пасічників, що служитиме підвищенню професійної підготовки пасічників та координації їхньої діяльності. Це сприятиме також вступу пасічників в бджолярські організації.

Голова конференції   Микола Грибок

Секретар конференції   Ігор Грех

Телефон: 067-673-15-80;   Електронна адреса: hrybokm@gmail.com

Джерело: Львівське Братство Пасічників "РІЙ"

Ремонтантним суницям видаляють зайве листя й вуса

Вирощування ремонтантних суниць відрізняється більшою трудомісткістю, ніж вирощування літніх сортів. При висаджуванні «нейтралів» потрібно видаляти перші квіти, зайве листя в другій половині літа а також вуса. Про це повідомляється в журналі “Садівництво по-українськи”.

У статті зауважується, що ремонтантні сорти суниць мають інший цикл росту й плодоношення порівняно з традиційними. Квіткові бруньки в них формуються протягом всього сезону вегетації. Після висаджування перші квіти видаляють, даючи рослинам можливість добре вкоренитися.

«Сорти повторного плодоношення не тільки постійно цвітуть, вони також швидко ростуть, тому слід видаляти на них зайве листя, особливо в другій половині літа. Дуже важливою процедурою є видалення вусів, затримка з видаленням відтягує плодоношення і подальше утворення квітів», – йдеться у публікації.

Також наголошується, що протягом сезону суниці нейтрального дня потребують систематичного внесення азоту малими дозами, а також калію. Норми внесення азоту залежать від вихідного стану ґрунту та його передсадивної підготовки й можуть варіюватися від 70–90 до 150 кг/га. По листу рослини підживлюють кальцієм, що поліпшує якість плодів. Поширеною помилкою є полив рослин водою й обмежене використання фертигації (один раз на тиждень). Краще постійно поливати рослини розчином добрив із низькою концентрацією на рівні 0,1%.

За словами практиків, догляд за ними є більш трудозатратним: потрібне більш інтенсивне підживлення, тобто внесення мінерального комплексу NPK і комплексних добрив з умістом заліза, бору, марганцю, кальцію, магнію, фосфору на початкових стадіях вегетації і протягом усього періоду вирощування, включаючи цвітіння, зав'язування бруньок, дозрівання і осіннє внесення підживлення.

Джерело: www.agrotimes.ua

Як ефективно здійснити діагностику озимого ріпаку після перезимівлі

З настанням весни та підвищенням температури повітря важливо вчасно здійснити моніторинг полів та оцінити стан перезимівлі озимих культур, які, реагуючи на перше тепло, починають відновлюватися. У першій діагностиці важливо оцінити густоту рослин та фітосанітарний стан поля і культури (пошкодження мишовидними гризунами та морозами, наявність хвороб, забур'яненість). Про це нагадають у компанії DSV.

Звертаємо вашу увагу, що навіть при густоті 5-10 добре розвинутих рослин (12-14 листків і більше) озимого ріпаку на одному квадратному метрі, можна очікувати на гарний результат урожайності. А при слабкому розвитку рослин (4-6 листків), але при гарній густоті (25-30 рослин/м²) доцільно здійснити двократну обробку регуляторами росту невеликими нормами за висоти точки росту рослини 5-10 см і 15-20 см відповідно. Такий захід дозволить подовжити термін гілкування, що позитивно вплине на кінцевий результат.

По озимому ріпаку важливо оцінити не тільки візуальний стан поля, а рослин окремо, бо проблема може бути прихована глибше. Особливо це стосується ранніх посівів, схильних до переростання восени та гібридів, які мають швидке відновлення вегетації.

Через лютневі «вікна» теплих температур частина посівів озимого ріпаку почали відновлення своєї вегетації. Втім внаслідок різкої зміни температури може спостерігатись пошкодження листків весняного приросту. Проте такі гібриди DSV, як, наприклад, ДОМІНАТОР, ТЕМПТЕЙШН чи ВЕРІТАС КЛ, що маючи стриманий весняний розвиток і щільну розетку листя, спокійно переносять такі перепади температур.

Для повної візуальної оцінки потрібно викопати рослину, очистити коріння від землі і спочатку оцінити рослину зовні, а потім розрізати її вздовж і переконатися, що конус наростання і коренева система не ушкоджені морозами і немає прояву хвороб. В іншому випадку запланувати застосування фунгіцидів разом з першим інсектицидним захистом проти приховано хоботника при встановленні середньодобової температури +5+7°C.

Крім пошкоджень внаслідок температур не варто забувати про мишевидних шкідників посівів, адже втрат вони можуть приносити і в пізніші терміни вегетації.

Озимі зернові продовжують процес кущення і утворення продуктивних пагонів, але разом з цим хвороби також прогресують. Сьогодні є вже прояви п'ятнистостей на озимому ячмені та борошністої роси на озимій пшениці. Тому вже потрібно моніторити подальший розвиток хвороб, щоб правильно провести перший фунгіцидний захист озимих зернових.

Стан посівів сільськогосподарських культур та метеорологічна ситуація у Львівській області на 08 березня 2023 року

У період з 2 до 8 березня на Львівщині продовжувала утримуватися тепла, переважно з плюсовими температурами, погода. Середньодобові температури повітря знаходилися в межах $-0,5...1,2$ °C і на $1,2...2,9$ °C перевищили кліматичний показник ($-1,7$ °C). Максимальна температура повітря дорівнювала $7,8$ °C (7.03), мінімальна – $-5,2$ °C, на глибині залягання вузла кущіння – $-0,5$ °C (2.03).

Опади в вигляді снігу, мокрог снігу випали в кількості $4,8$ мм.

Сніговий покрив утворювався двічі: 6.03 висотою до 1 см та 7.03 висотою $2-3$ см; в обох випадках протягом дня сходив. Станом на 7.03 ґрунт під снігом талий, температура на глибині залягання вузла кущіння становила $0,9$ °C.

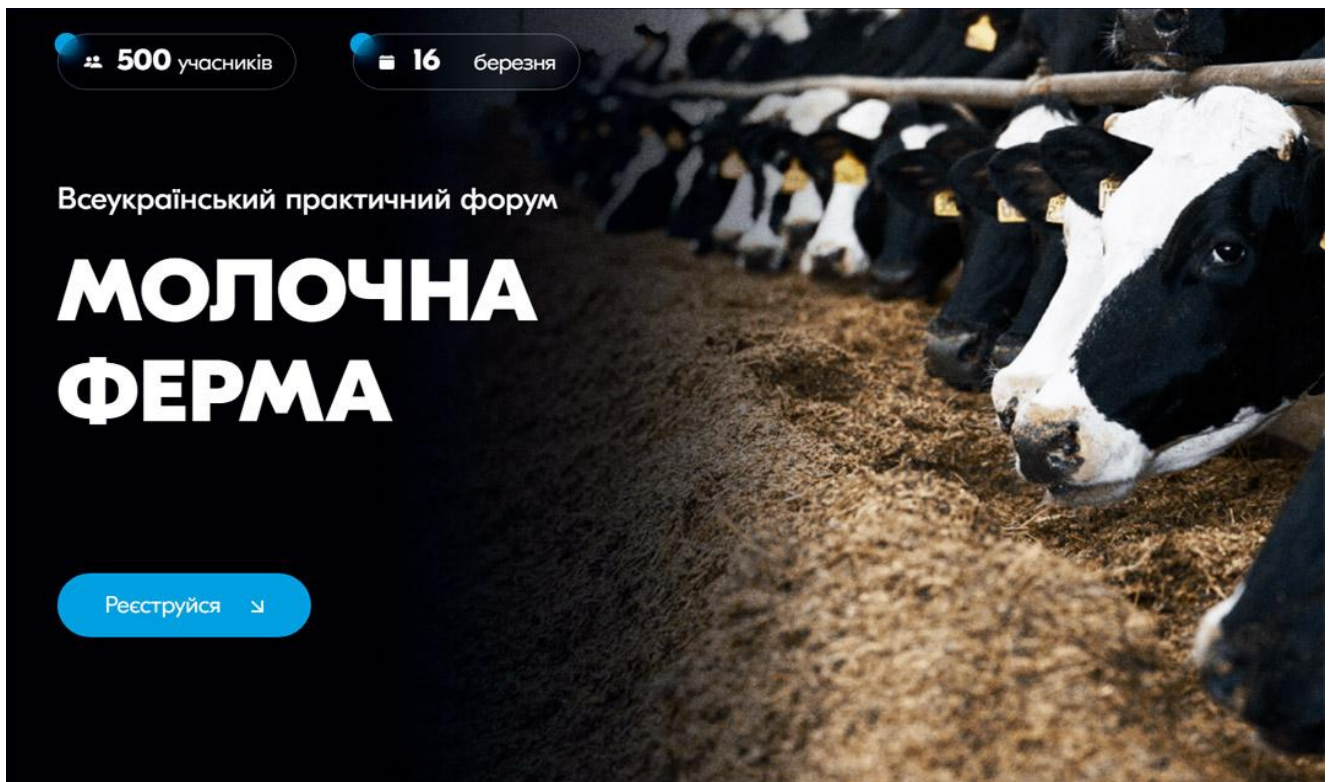
У III декаді лютого середньодобова температура повітря становила $1,9$ °C за норми $-3,3$ °C, середньомісячна – $0,4$ °C за норми $-3,7$ °C. Опадів випало відповідно $7,6$ мм (51 % від норми) та $41,0$ мм (95 %).

Стан посівів. Рослини озимих перебувають у стані зимового спокою. Критично загрозливих погодних факторів під час перезимівлі 2022–23 рр. озимих не було. Однак спостерігали тривалі підвищення середньодобових температур, що спричинювали її порушення; відзначено плюсові середньодобові температури, зокрема вищі за біологічний мінімум (5 °C); озимина тимчасово відновлювала ростові процеси; сніговий покрив, що утворювався, залягав на талому ґрунті та був короткотривалим; ґрунт під озимими перебував у сильно зволоженому стані; промерзання його було незначне ($1-5$ см) та нетривале; мінімальні температури повітря, які знижувалися до $-10,5$ °C (19.12) та $-11,8$ °C (9.02), на поверхні снігу – до $-19,0$ °C (9.02), практично не зашкодили озимині; її загибель за даними відрощування рослин є в межах допустимих відсотків; на глибині залягання вузла кущіння мінімальна температура не опускалася нижче $-3,0$ °C.

Рекомендації. Після відновлення вегетації слід провести весняне обстеження посівів. Перш за все проводять візуальну оцінку посівів – вирівняність за густотою, фаза розвитку рослин, забарвлення листків, пошкодження рослин шкідниками і хворобами, засміченість бур'янами і на основі цього констатують стан посівів – добрий, задовільний, поганий. На пробних ділянках підраховують кількість рослин та стебел, визначають коефіцієнт кущіння.

За цими показниками дають остаточну оцінку стану посіву кожного поля:
– добрий – нормально розкущені (три – п'ять стебел) та добре укорінені посіви з оптимальною й рівномірною густотою (не менше 350–400 рослин на 1 м.кв.);
– задовільний – розкущені перерослі або недостатньо розвинені посіви (початок кущіння – поява третього листка), зріджені на 10–15 %;
– поганий – посіви у фазі двох-трьох листків і сходи, а також пошкоджені та дуже зріджені (на 25 % і більше) незалежно від стану розвитку рослин.

Джерело: Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

500 учасників

16 березня

Всеукраїнський практичний форум

МОЛОЧНА ФЕРМА

Реєструйся

Конвеєр середньопізніх капуст від «Рійк Цваан»: свіжий ринок, зберігання, переробка

Фермери та городники-любители можуть спробувати переваги конвеєру середньопізніх гібридів білоголової капусти компанії «Рійк Цваан». У першу чергу для зберігання пропонується новинка – Владіма RZ F1. Універсальний гібрид Конгама RZ F1 може постачатися на свіжий ринок довгий час завдяки можливості вирощування конвеєром. А потреби переробки якнайкраще задовільнить Дульсіма RZ F1.

Про це AgroTimes розповів Микола Соботович, спеціаліст із капустяних культур компанії «Рійк Цваан Україна».

«Новий гібрид *Владіма RZ F1* розрахований як на фермерів, так і на городників. Стійкий до температурних стресів. Гібрид пізній, але восени йому вистачає часу, щоб сформувати товарну головку більше 2-х кілограмів», – підкреслив Микола Соботович.

Він уточнив, що гібрид має гарний восковий наліт, який є природнім бар'єром від ураження хворобами та шкідниками.

Для нього характерна висока вирівняність головок, як при прямому посіві, так і при висаджуванні розсади. Це дозволяє зібрати весь урожай за один раз.

Придатний для механізованого збирання, яке все більше стає поширеним серед фермерів.

«*Конгама RZ F1* – гібрид, який може забезпечувати свіжою продукцією упродовж другої половини літа та усієї осені. Він дуже добре показав себе у різних термінах висіву – від квітня до третьої декади червня. Крім того, головки Конгами зберігають зелений колір протягом чотирьох-п'яти місяців зберігання, тоді як інші гібриди з терміном вегетації близько 120 днів білішають протягом місяця-двох», – зауважив спеціаліст.

Він також розповів, що гібрид *Дульсіма RZ F1* – призначений першочергово для переробки. Головки можуть мати вагу 5-6 кг. Зберігання може тривати півроку та більше. Гібрид вирізняється серед інших високими смаковими якостями, починаючи від збирання. Вміст цукрів зростає при зберіганні.

Незважаючи на різницю між гібридами цієї лінійки, їх усіх можна використовувати досить універсально: чи то для зберігання, чи то для переробки.

Пропозиція насінневої картоплі сортів європейської селекції для агровиробників

Контінентал пропонує до реалізації насінневу картоплю сортів європейської селекції:

- Рів'єра – унікальний ультраранній високоврожайний сорт столового призначення (еліта, перша та друга репродукції);
- Арізона – високоврожайний ранній сорт столового призначення з великими бульбами (еліта, перша репродукція);
- Карелія – середньоранній, високоякісний столовий сорт картоплі з чудовим смаком (еліта);
- Опал – високоврожайний середньостиглий чипсовий сорт (перша репродукція);
- Коломба – дуже ранній столовий сорт (еліта, перша репродукція).

Садивний матеріал отриманий від вирощування імпортованої з Нідерландів та Німеччини картоплі класів супер еліта та еліта. Продукція вирощена з дотриманням технологічних процесів виробництва насінневої картоплі і відповідає вимогам якості згідно ДСТУ 4013-2001. Ліцензованим виробником насіння є ТзОВ «Агро ЛВ Лімітед».

Зберігання здійснюється у спеціалізованих картоплесховищах з дотриманням відповідних температурних режимів та умов вологості повітря.

Мінімальний об'єм замовлення – 1 т. При замовленні товару більше 20 т надаються знижки. Фасування: біг-бег (1 т) або сітка (20 кг).

Адреси складів: Львівська область, с. Вирів, вул. Центральна, 62 / Тернопільська область, с. Васильківці, вул. Незалежності, 68а.

Пропозиція дійсна до 1 квітня 2023 року.

Контактна інформація: +38 067 471 13 62; lesia.pasevych@cfg.com.ua

Джерело: www.cfg.com.ua

Дізнайтеся більше на сайтах Держпраці:
www.dsp.gov.ua | www.pratsia.in.ua

Задекларована праця
 підтримує країну

ВИХОДЬ
 НА СВІТЛО!

ЗАДЕКЛАРОВАНА ПРАЦЯ = ТРУДОВІ ПРАВА І СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ДЛЯ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

	Задекларована праця — оплачувана діяльність за трудовим договором	Незадекларована праця — оплачувана діяльність, яка офіційно не оформлена або оформлена частково
Умови праці	Ви маєте безпечні та здорові умови праці	Ризики при виконанні роботи — на вас
Посадові обов'язки	Зафіксовані в трудовому договорі й посадовій інструкції	Можуть змінюватися на розсуд роботодавця
Тривалість робочого тижня	Тривалість робочого тижня 40 годин (може бути збільшена до 60 годин для працівників критичної інфраструктури із пропорційним збільшенням зарплати)	На розсуд роботодавця
Заробітна плата	Регулярна, не нижче мінімальної, сплачені податки і єдиний соціальний внесок	На розсуд роботодавця
Штрафи та інші утримання із зарплати	Не передбачені за дисциплінарні порушення, лише у випадку прямої шкоди в обмеженому розмірі	Поширена система штрафів за запізнення, неефективне виконання обов'язків
Відпустки	Оплачувана щорічна відпустка, додаткові відпустки, відпустка по догляду за дитиною тощо	На розсуд роботодавця
Навчання й підвищення кваліфікації	Право поєднувати навчання з роботою зі збереженням зарплати	На розсуд роботодавця
Гарантії і компенсації	Виплати в разі хвороби, народження дитини, нещасного випадку, пов'язаного з роботою, та професійного захворювання, допомога по безробіттю, пенсія	На розсуд роботодавця

За підтримки МОП та фінансування ЄС

Алгоритм дій при отруєнні бджіл засобами захисту рослин

відповідно до Інструкції з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин
(Наказ Міністерства економіки 19 лютого 2021 року № 338)

Пасічник

Що робити якщо власник пасіки виявив загибель бджіл?

Загибель бджіл

Пасічник

Негайно повідомляє

орган місцевого самоврядування (ОМС)

ОМС

Негайно

повідомляє

Комісія

Постійно діюча Комісія із встановлення факту отруєння бджіл збирається невідкладно, але не пізніше ніж через 24 години

Склад Комісії:

- ① Представник ОМС (Голова Комісії)
- ② Представник Держпродспоживслужби
- ③ Представник ОМС, адміністративні межі якого знаходяться ближче ніж за 10 кілометрів від пасіки, яку обстежує
- ④ Представник Національної поліції

оновлюється щороку до 01 березня

До складу Комісії обов'язково залучають

Власника пасіки або уповноважену ним особу

Комісія має право:

- ❑ звертатися до правоохоронних органів щодо вжиття заходів з метою припинення порушення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання або окремих громадян;
- ❑ ініціювати питання про притягнення до відповідальності осіб за порушення ними норм законодавства.

До складу можуть залучати за згодою:

- ❑ фізичні особи та суб'єкти господарювання або їх представники, які використовували засоби захисту рослин у межах 10 кілометрів від розміщення пасіки;
- ❑ представники профільних громадських об'єднань - не більше ніж дві особи, які здійснюють діяльність у цій місцевості;
- ❑ представник територіального чи міжрегіонального органу територіального екологічної інспекції України;
- ❑ представник Державної авіаційної служби України.

Постійно діюча Комісія проводить обстеження щодо встановлення факту отруєння бджіл

установлює достовірність загибелі бджіл

установлює обставини, за яких сталася загибель бджіл

надає рекомендації щодо визначення шкоди, заподіяної власникам пасік унаслідок отруєння бджіл

відбирає проби матеріалу для лабораторних досліджень

патологічний матеріал, бджоли, продукція бджільництва, а також зелена маса рослин, ґрунт

результати обстеження Комісії фіксують в Акті

Акт встановлення факту отруєння бджіл затвердженої форми

Відібрані зразки упаковуються, опломбовуються

Комісія разом із супровідним листом передає

Пасічник

Лабораторія

Комісія

має право

- ❑ звертатися до правоохоронних органів щодо вжиття заходів;
- ❑ ініціювати питання про притягнення до відповідальності винних осіб.

Національній поліції

Держпродспоживслужбі

Пам'ятка для фізичних осіб та суб'єктів господарювання, які застосовують засоби захисту рослин

Застосовувати ЗЗР, які пройшли державну реєстрацію та включені до Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, відповідно до Закону України «Про пестициди і агрохімікати»

Враховувати ступінь небезпеки засобів захисту рослин для бджіл визначається з урахуванням їх класу небезпечності, класифікації за цільовим призначенням (інсектицид, фунгіцид, гербіцид, десикант тощо), препаративної форми і способу застосування

Дотримуватись правил застосування засобів захисту рослин (регламенти застосування препаратів (норми витрат, кратності обробок, обмеження щодо способу, періоду обробок)

Використовувати дозволені способи застосування засобів захисту рослин

Дотримуватись принципу безпечності для здоров'я людини та навколишнього природного середовища

За можливості впроваджувати біологічне землеробство та інші екологічно безпечні, нехімічні методи захисту рослин

За три доби повідомляти органи місцевого самоврядування про заплановане застосування засобів захисту рослин

Завчасне повідомлення повинно містити таку інформацію:

- дата і час початку робіт із застосування засобів захисту рослин;
- територія майбутнього застосування засобів захисту рослин (площа (га), кадастровий номер (за наявності), місце знаходження ділянки тощо);
- назва препарату, діючі речовини та клас небезпеки запланованих до застосування засобів захисту рослин;
- спосіб (метод) застосування засобів захисту рослин;
- терміни ізоляції бджолиних сімей відповідно до класу небезпеки засобів захисту рослин;
- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) для фізичних осіб або повне найменування для суб'єктів господарювання;
- дані для зв'язку з фізичними особами та суб'єктами господарювання (номер телефону та адреса електронної пошти);
- відомості про сільськогосподарську культуру, що обробляється засобами захисту рослин.

Усі роботи із засобами захисту рослин слід проводити у вечірні та ранкові години в період відсутності льоту бджіл при мінімальних висхідних повітряних потоках за швидкості вітру до 4 м/с.

Без наявності допуску (посвідчення) на право роботи із зазначеними пестицидами і агрохімікатами

Заборонено обробку квітучих медоносів і пилюноків під час масового льоту бджіл

Не використовувати фальсифіковані пестициди і агрохімікати

Пам'ятка для органів місцевого самоврядування

Органи місцевого самоврядування проводять реєстрацію пасіки за заявою, встановленого зразка, про реєстрацію пасіки власника пасіки або уповноваженої ним особи в день звернення

У заяві зазначаються:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи);
- найменування (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичної особи - підприємця);
- місцезнаходження (для юридичної особи), місце проживання (для фізичної особи - підприємця);
- код згідно з ЄДРПОУ (для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи - підприємця);
- контактна інформація (номер телефону, адреса електронної пошти).

Забезпечують ведення журналу обліку пасік

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи);
- найменування (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичної особи - підприємця);
- місцезнаходження (для юридичної особи), місце проживання (для фізичної особи - підприємця);
- код згідно з ЄДРПОУ (для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи - підприємця);
- контактна інформація (номер телефону, адреса електронної пошти);
- місце фактичного розташування пасіки із зазначенням інформації щодо земельної ділянки (адреса або кадастровий номер земельної ділянки);
- кількість бджолиних сімей на дату реєстрації паспорта пасіки;
- порода (популяція) бджолиних сімей (за наявності);
- єдиний унікальний номер.

Інформують пасічників про заплановане застосування засобів захисту рослин на адміністративній території (протягом чотирьох робочих годин)

опублікування на офіційному вебсайті

надсилання повідомленням на телефон

надсилання повідомленням на електронну адресу

повідомлення по радіо або телебаченню

Затверджують склад постійно діючої Комісії із встановлення факту отруєння бджіл

Грантова програма МОМ для постраждалих від війни мікро- та малих підприємств в Україні

Міжнародна організація з міграції (МОМ), Агентство ООН з питань міграції, Представництво в Україні, в рамках проекту «Розвиток малих та середніх підприємств: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та відновлення бізнесу», що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) через Банк розвитку KfW, запрошує український мікро- та малий бізнес взяти участь у грантовій програмі.

Основною метою грантової програми є підтримка економіки України шляхом відновлення робочих місць та виробництва, а також задоволення попиту населення на критично важливі товари та послуги.

Мікро- та малим підприємствам пропонується подати заявку через онлайн-форму. Загальні критерії:

-Малі та мікропідприємства, що релокуються або здійснюють діяльність в місті Київ, Київській, Львівській, Закарпатській, Сумській, Чернігівській, Тернопільській, Івано-Франківській, Полтавській, Дніпропетровській або Харківській областях;

-Зареєстровані не менше ніж за 1 рік до дати подання заявки;

-Зареєстровані в Україні та належать громадянам України.

Заповнити аплікаційну форму можна:

- Мікропідприємства: <https://forms.gle/gwjvVXrYeHEwquSAA>

- Малі підприємства: <https://forms.gle/xncNgV4zhqqdA4Cu5>

МОМ планує надати гранти 100 малим та 270 мікропідприємствам.

Грантові заявки розглядаються на постійній основі впродовж 2023 року. МОМ щомісяця проводить перегляд заявок та запрошує відібраних заявників для презентації бізнес-плану. Останній місяць подання заявки в 2023 році - жовтень.

Гранти виділяються доти, доки не вичерпаються кошти. Якщо їх буде вичерпано до жовтня 2023 року, конкурс буде закритий. Контакти: smeboost@iom.int

Джерело: www.ucci.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА" (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ "РСР "ШУВАР" (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; **ГОНЧАРЕНКО Л.В.** – ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: М. Львів, вул. залізнична, 16, 2-й пов., тел./ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ .
ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL:

LVIVAGRI@GMAIL.COM